

דוח שנתי של קופת הגמל
לשנת 2016

"אלטשולר שחם גמל"

סקירת הנהלה לשנת 2016

תוכן העניינים

עמוד

2	מאפיינים כלליים של קופת הגמל
3	ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל
5	מידע אודות דמי ניהול
11	ניתוח מדיניות ההשקעה
13	ניהול סיכונים
34	בקרה פנימית על דיווח כספי

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

1. מאפיינים כלליים של קופת הגמל:

א. תאור כללי:

(1) התכנית "אלטשולר שחם גמל" הינה קופת תגמולים ופיצויים מסלולית (להלן "הקופה") המנוהלת ע"י חברת "אלטשולר שחם גמל ופנסיה בע"מ" מאז הקמתה.

(2) פירוט בעלי המניות של החברה המנהלת:

<u>בעל המניות</u>	<u>אחוז האחזקה</u>
אלטשולר שחם בע"מ	61.75
פרפקט (י.ג.א.) שוקי הון בע"מ	38.25

ב. מועד הקמת הקופה: אפריל 2005.

ג. האישור שניתן לקופה:

סוג אישור מס הכנסה – קופת גמל לחיסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים. אלטשולר שחם גמל כוללת את המסלולים ומספרי אישור מס הכנסה הבאים:

<u>שם המסלול</u>	<u>מספר אישור</u>
לבני 50 ומטה	9950
לבני 50 עד 60	9951
לבני 60 ומעלה	9952
כספי	1394
אג"ח ממשלות	1395
אג"ח ללא מניות	1376
מניות	1375
אג"ח עד 15% מניות	472

ד. שיעורי הפרשה:

שיעורי ההפרשות לגמל המירביים מתוך השכר שהיתה הקופה רשאית, על-פי דין לקבל עבור תגמולים לשכירים הם 7% מן השכר על ידי העובד ו- 7.5% על ידי המעביד ועבור פיצויים בשיעור מירבי של 8.33%.

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל:

א. יחס נזילות:

שיעור הסכומים שהעמיתים בקופה רשאים למשוך מתוך כלל נכסי הקופה (להלן-יחס הנזילות) נכון לסוף שנת 2016, הינם כדלקמן:

שם המסלול	שיעור סכומים נזילים %
לבני 50 ומטה	66.18
לבני 50 עד 60	73.68
לבני 60 ומעלה	83.08
כספי	86.22
אג"ח ממשלות	86.05
אג"ח ללא מניות	80.50
מניות	63.63
אג"ח עד 15% מניות	85.58

ב. משך חיים ממוצע של החיסכון:

משך החיים הממוצע של זכויות העמיתים, עבור אותם עמיתים שחשכונוניהם טרם הבשילו, המשקף את הזמן הממוצע הדרוש כדי שכל העמיתים יגיעו לתום תקופת החיסכון, ליום 31.12.2016 הינו כדלקמן:

משך חיים ממוצע שנים	
לבני 50 ומטה	10.45
לבני 50 עד 60	8.27
לבני 60 ומעלה	6.75
כספי	8.78
אג"ח ממשלות	7.13
אג"ח ללא מניות	6.39
מניות	11.31
אג"ח עד 15% מניות	6.56

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

2. ניתוח זכויות עמיתי קופת הגמל (המשך):

ג. שינוי במספר העמיתים-מצרפי:

להלן השינויים במספר העמיתים במהלך 2016:

מספר העמיתים				סוג העמיתים
לסוף השנה	עזבו השנה	הצטרפו השנה	לתחילת השנה	
111,605	7,580	9,970	109,215	שכירים
101,496	7,620	6,887	102,229	עצמאיים
213,101	15,200	16,857	211,444	סה"כ
15,224	-	-	14,311	מתוכם חשבונות ביתרה של עד 500 ש"ח ללא תנועה בשנה האחרונה

31.12.16		
סך נכסים, נטו	מספר חשבונות	
(2)	(1)	
3,376,725	49,266	חשבונות פעילים
13,789,002	163,835	חשבונות לא פעילים
17,165,727	213,101	סה"כ חשבונות
11,927	5,988	חשבונות לא פעילים ביתרה של עד 8,000 ש"ח

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

3. מידע אודות דמי ניהול:

א. שיעור דמי הניהול:

(1) מסלול לבני 50 ומטה:

מספר חשבונות עמיתים

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016					דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%-1%	0%		
310	11	3	-	-	51		0.25%-0%
304	14	1	-	-	65		0.5%-0.25%
3,761	134	70	13	2	796		0.75%-0.5%
11,242	1,958	754	69	2	1,081		1.05%-0.75%
15,617	2,117	828	82	4	1,993		

סך נכסים באלפי ש"ח

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016					דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%-1%	0%		
18,105	390	364	-	-	10,704		0.25%-0%
45,531	527	57	-	-	11,492		0.5%-0.25%
386,719	3,292	2,272	147	105	51,745		0.75%-0.5%
629,114	64,869	27,390	2,751	125	72,301		1.05%-0.75%
1,079,469	69,078	30,083	2,898	230	146,242		

(2) מסלול לבני 50 עד 60

מספר חשבונות עמיתים

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016					דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%-1%	0%		
627	10	1	1	-	101		0.25%-0%
1,315	17	10	-	-	206		0.5%-0.25%
20,790	360	168	48	-	7,122		0.75%-0.5%
72,774	11,363	4,617	502	9	9,339		1.05%-0.75%
95,506	11,750	4,796	551	9	16,768		

סך נכסים באלפי ש"ח

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016					דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%-1%	0%		
46,314	820	65	3	-	28,025		0.25%-0%
142,208	248	473	-	-	64,682		0.5%-0.25%
2,742,700	23,502	13,428	1,909	-	545,647		0.75%-0.5%
4,593,484	465,980	217,154	28,867	302	972,311		1.05%-0.75%
7,524,706	490,550	231,120	30,779	302	1,610,665		

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):
א. שיעור דמי הניהול (המשך):

(3) מסלול לבני 60 ומעלה:

מספר חשבונות עמיתים

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		דמי ניהול מנכסים
180	3	-	-	24		0.25%-0%
407	8	5	-	120		0.5%-0.25%
8,513	150	66	9	991		0.75%-0.5%
30,217	3,602	1,008	117	1,928		1.05%-0.75%
39,317	3,763	1,079	126	3,063		

סך נכסים באלפי ש"ח

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		דמי ניהול מנכסים
18,103	19	-	-	7,256		0.25%-0%
87,145	114	5	-	40,041		0.5%-0.25%
1,615,028	11,023	7,485	991	167,150		0.75%-0.5%
2,542,472	168,995	64,258	8,385	219,826		1.05%-0.75%
4,262,748	80,151	71,748	9,376	434,273		

(4) מסלול כספי:

מספר חשבונות עמיתים

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		דמי ניהול מנכסים
7	-	-	-	3		0.25%-0%
11	-	-	-	-		0.5%-0.25%
183	1	2	-	15		0.75%-0.5%
235	21	9	2	20		1.05%-0.75%
436	22	11	2	38		

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):
 א. שיעור דמי הניהול (המשך):

סך נכסים באלפי ש"ח

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		
4,395	-	-	-	541		0.25%-0%
403	-	-	-	-		0.5%-0.25%
24,929	12	17	-	2,117		0.75%-0.5%
13,142	902	322	81	1,149		1.05%-0.75%
42,869	914	339	81	3,807		

(5) מסלול ממשלות:

מספר חשבונות עמיתים

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		
-	-	-	-	-		0.25%-0%
15	-	-	-	-		0.5%-0.25%
244	6	1	3	29		0.75%-0.5%
843	70	32	7	86		1.05%-0.75%
1,102	76	33	10	115		

סך נכסים באלפי ש"ח

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		
-	-	-	-	-		0.25%-0%
2,014	-	-	-	-		0.5%-0.25%
32,835	689	89	73	3,645		0.75%-0.5%
54,930	3,340	1,434	552	7,334		1.05%-0.75%
89,779	4,029	1,523	625	10,979		

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):
א. שיעור דמי הניהול (המשך):

(6) מסלול ללא מניות:
מספר חשבונות עמיתים

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		
15	-	-	-	-	-	0.25%-0%
26	-	1	-	7	7	0.5%-0.25%
751	17	6	-	57	57	0.75%-0.5%
3,191	266	90	7	170	170	1.05%-0.75%
<u>3,983</u>	<u>283</u>	<u>97</u>	<u>7</u>	<u>234</u>		

סך נכסים באלפי ש"ח

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		
2,822	-	-	-	-	-	0.25%-0%
3,072	-	1	-	2,272	2,272	0.5%-0.25%
106,501	1,098	465	-	10,045	10,045	0.75%-0.5%
204,104	16,171	8,029	168	13,945	13,945	1.05%-0.75%
<u>316,499</u>	<u>17,269</u>	<u>8,495</u>	<u>168</u>	<u>26,262</u>		

(7) מסלול מניות:

מספר חשבונות עמיתים

עמיתים לא פעילים	ליום 31 בדצמבר 2016				דמי ניהול מהפקדות	דמי ניהול מנכסים
	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		
66	5	1	1	14	14	0.25%-0%
132	3	1	-	18	18	0.5%-0.25%
1,442	33	21	5	154	154	0.75%-0.5%
4,945	406	161	26	358	358	1.05%-0.75%
<u>6,585</u>	<u>447</u>	<u>184</u>	<u>32</u>	<u>544</u>		

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):
 א. שיעור דמי הניהול (המשך):

סך נכסים באלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016					דמי ניהול מהפקדות	
עמיתים לא פעילים	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		דמי ניהול מנכסים
2,146	139	10	19	661		0.25%-0%
9,484	118	6	-	950		0.5%-0.25%
98,576	943	1,817	536	11,620		0.75%-0.5%
158,655	11,684	5,123	594	19,168		1.05%-0.75%
268,861	12,884	6,956	1,149	32,399		

- 8) מסלול אג"ח עד 15% מניות:

מספר חשבונות עמיתים

ליום 31 בדצמבר 2016					דמי ניהול מהפקדות	
עמיתים לא פעילים	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		דמי ניהול מנכסים
60	-	-	-	8		0.25%-0%
88	1	2	-	31		0.5%-0.25%
714	13	5	-	78		0.75%-0.5%
427	24	8	1	31		1.05%-0.75%
1,289	38	15	1	148		

סך נכסים באלפי ש"ח

ליום 31 בדצמבר 2016					דמי ניהול מהפקדות	
עמיתים לא פעילים	3%-4%	2%-3%	1%-2%	0%		דמי ניהול מנכסים
9,068	-	-	-	2,302		0.25%-0%
12,337	323	-	-	11,688		0.5%-0.25%
137,475	785	72	-	21,060		0.75%-0.5%
45,191	1,548	390	109	3,074		1.05%-0.75%
204,071	2,656	462	109	38,124		

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

3. מידע אודות דמי ניהול (המשך):

ב. מידע אודות חמשת המעסיקים הגדולים בקופה (ברמה מצרפית):

לשנה
שהסתיימה ביום
31 בדצמבר, 2016

0.70%	שיעור דמי ניהול מהפקדות ממוצע מהממוצע עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
0.76%	שיעור דמי ניהול מנכסים ממוצע בפועל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באחוזים)
1,358,803	סך היקף נכסים מנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים (באלפי ש"ח)
7.92%	שיעור הנכסים המנוהל עבור חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך נכסים נטו (באחוזים)
11,665	מספר חשבונות עמיתים/מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים גדולים מתוך סך העמיתים/מבוטחים (באחוזים)
5.47%	שיעור חשבונות עמיתים/מבוטחים כולל של חמשת המעסיקים הגדולים מתוך סך העמיתים/מבוטחים (באחוזים)

סך ההוצאות הישירות הנגבות מהעמיתים במסלול הינו

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016

<u>באלפי ש"ח</u>								הוצאות ישירות
<u>לבני 50</u>	<u>לבני 50 עד</u>	<u>לבני 60 ומעלה</u>	<u>כספי</u>	<u>אג"ח ממשלות</u>	<u>אג"ח ללא מניות</u>	<u>מניות</u>	<u>אג"ח עד 15% מניות</u>	
2,243	18,822	7,734	1	33	210	240	105	

לפירוט ההוצאות - ראה ביאור 11 "הוצאות ישירות" בדוח הכספי.

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

4. ניתוח מדיניות השקעה :

א. מדיניות ההשקעות של המסלולים השונים הינה כדלקמן:

מסלול לבני 50 ומטה (לשעבר "גולד") – בהתאם למדיניות ההשקעה שתיקבע על ידי ועדת ההשקעות, בהתחשב, בין היתר, בגילאי העמיתים במסלול.

מסלול לבני 50 עד 60 (לשעבר "כללי") – בהתאם למדיניות ההשקעה שתיקבע על ידי ועדת ההשקעות, בהתחשב, בין היתר, בגילאי העמיתים במסלול.

מסלול לבני 60 ומעלה (לשעבר "קלאסי") – בהתאם למדיניות ההשקעה שתיקבע על ידי ועדת ההשקעות, בהתחשב, בין היתר, בגילאי העמיתים במסלול.

גמל כספי (לשעבר "כספית") – כל נכסי המסלול יושקעו בנכסים המפורטים בסעיף 2א לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (נכסים שמותר לקנות ולהחזיק בקרן ושיעוריהם המרביים), התשנ"ה - 1994.

מסלול גמל אג"ח ממשלות (לשעבר "ממשלתי") – נכסי המסלול יהיו חשופים לאג"ח של ממשלות שונות, בשיעור חשיפה שלא יפחת מ- 75% מנכסי המסלול ולא יעלה על 120% מנכסי המסלול. חשיפה לנכסים כאמור תושג באמצעות השקעה במישרין, בנגזרים, בתעודות סל, בקרנות נאמנות או בקרנות השקעה. יתרת הנכסים תושקע בכפוף להוראות הדין, ובכפוף לשיקול דעתה של ועדת ההשקעות.

מסלול גמל אג"ח ללא מניות (לשעבר "אג"ח") – נכסי המסלול יהיו חשופים לנכסים הבאים: אג"ח סחירות ושאינן סחירות של חברות, ני"ע מסחריים, הלוואות שאינן סחירות לחברות, אג"ח להמרה, פקדונות, אג"ח של ממשלת ישראל או אג"ח של ממשלות אחרות. חשיפה לנכסי אג"ח תהיה בשיעור שלא יפחת מ- 75% מנכסי המסלול ולא יעלה על 120% מנכסי המסלול. חשיפה למניות תהיה בשיעור של 0% מנכסי המסלול. חשיפה לנכסים כאמור לעיל תושג הן באמצעות השקעה במישרין והן באמצעות השקעה בנגזרים, בתעודות סל, בקרנות נאמנות או בקרנות השקעה. חשיפה לנכסים שאינם נכסי אג"ח ואינם מניות תהיה על פי שיקול דעתה של ועדת ההשקעות ובכפוף לכל דין.

מסלול גמל מניות – נכסי המסלול יהיו חשופים למניות בארץ ובחו"ל, בשיעור חשיפה שלא יפחת מ- 75% מנכסי המסלול ולא יעלה על 120% מנכסי המסלול. חשיפה לנכסים כאמור תושג באמצעות השקעה במישרין, בנגזרים, בתעודות סל, בקרנות נאמנות או בקרנות השקעה. יתרת הנכסים תושקע בכפוף להוראות הדין, ובכפוף לשיקול דעתה של ועדת ההשקעות.

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

4. ניתוח מדיניות השקעה (המשך):

מסלול אג"ח עד 15% מניות - נכסי המסלול יהיו חשופים לנכסים הבאים: אג"ח סחירות ושאינן סחירות של חברות, ני"ע מסחריים, הלוואות שאינן סחירות לחברות, אג"ח להמרה, פקדונות, אג"ח של ממשלת ישראל או אג"ח של ממשלות אחרות. חשיפה לנכסי אג"ח תהיה בשיעור שלא יפחת מ- 75% מנכסי המסלול ולא יעלה על 120% מנכסי המסלול. חשיפה למניות תהיה בשיעור שלא יעלה על 15% מנכסי המסלול. חשיפה לנכסים כאמור לעיל תושג הן באמצעות השקעה במישרין והן באמצעות השקעה בנגזרים, בתעודות סל, בקרנות נאמנות או בקרנות השקעה. חשיפה לנכסים שאינם נכסי אג"ח ואינם מניות תהיה על פי שיקול דעתה של ועדת ההשקעות ובכפוף לכל דין.

ב. ניתוח והסברים לשינויים מהותיים בהשקעות הקופה לעומת שנה קודמת:

בעקבות עליית מחירים משמעותית בשווקי המניות בעולם בשנת 2016 ורמות מכפילים גבוהה יחסית, הקטינה הקופה את החשיפה למניות משיעור של 35% לשיעור של 31%. בעקבות ירידה משמעותית בציפיות האינפלציה הגלומות בשוק איגרות החוב הממשלתיות בישראל הגדילה הקופה את החשיפה לאפיק צמוד המדד משיעור של 23% לשיעור של 28%. (מתיק האג"ח משיעור של 35% צמוד מדד לשיעור של 42.5% צמוד מדד)

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים:

א. מדיניות ניהול סיכונים:

מידע בדבר מדיניות ניהול הסיכונים ותיאור השיטות וההערכות ראה בדוח עסקי התאגיד של החברה המנהלת.

ב. סיכוני נזילות:

סיכון נזילות - סיכון הנובע מכך שיתרת כפי הקופה הנזילים (או הניתנים להפיכה לנזילים בצורה מהירה) לא תספיק, על מנת לכסות את הדרישה לתשלום כספים, או העברת, מהקופה, במועד ו/או בכמות כנקבע בדרישות החוקיות. היבט נוסף של הסיכון הוא שממוש נכסים כאמור על מנת להביא לתשלום במועד, יביא לפגיעה ניכרת בשווי הנכסים הנמכרים עקב הצורך למכרם במהירות תוך ירידות מחיריהם, במצב כאמור ייתכן מאד שהנכסים שיימכרו הנם דווקא נכסים בעלי ערך גבוה לקופה, לאור היכולת למכרם במהירות יחסית.

1. ניתוח נזילות הקופה:

יחס נכסים נזילים לזכויות עמיתים ניתנות למשיכה	נכסים במח"מ עד שנה				שם מסלול
	סה"כ נכסים	אחרים	מח"מ של מעל שנה	נזילים וסחירים	
באחוזים	ב א ל פ י ש " ח				
84.77%	1,328,000	78,865	107,361	16,035	1,125,739 לבני 50 ומטה
80.42%	9,888,122	757,742	1,029,713	149,027	7,951,640 לבני 50 עד 60
73.81%	4,858,296	333,739	811,193	127,354	3,586,010 לבני 60 ומעלה
100.12%	48,010	(56)	-	-	48,066 כספי
100%	106,935	(4)	-	-	106,939 ממשלות
75.83%	368,693	12,982	66,241	9,905	279,565 אג"ח ללא מניות
100.05%	322,249	(158)	-	-	322,407 מניות
99.38%	245,422	138	1,394	-	243,890 אג"ח עד 15% מניות

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

2. מח"מ נכסים:

משך החיים הממוצע של נכסי הקופה, המשקף את הזמן הממוצע המשוקלל של זרם המזומנים המהוון (קרן וריבית), ליום 31.12.2016 הינו כדלקמן:

<u>שם מסלול</u>	<u>מח"מ נכסים שנים</u>
לבני 50 ומטה	4.62
לבני 50 עד 60	4.55
לבני 60 ומעלה	3.91
אג"ח ממשלות	3.91
אג"ח עד 15% מניות	3.91

ג. סיכוני שוק:

סיכוני השוק קשורים בשחיקה הפוטנציאלית בערכם של נכסי מסלולי הקופה בשל שינויים בלתי צפויים במחירי השוק. שינויים אלו יכולים להיגרם ע"י מספר משתנים כגון שינויים בשיעורי הריבית, שינויים בשיעור החליפין המשפיעים על שיערי הניירות הצמודים במישרין או בעקיפין לאותו שער, שיעורי האינפלציה אשר יכולים לשנות ערך ההצמדה של הנכס או לשחוק את ערכם של נכסים לא צמודים, במידה וקיימת אינפלציה גבוהה וכד'.

סוג הנכס וסוג ההצמדה של הנכס מאפיינים רבים מסיכוני השוק הגלומים בו. כך למשל, לשווי אגרות חוב קשר ברור לשינויים בשיעורי הריבית. גם למח"מ (משך החיים הממוצע) של אגרות החוב וסוג הצמדה של האגרת קשר ישיר לחשיפה לשינויי הריבית. נהוג אף לייחס קשר לתנודות בשווקי המניות עם שינויים בשיעורי הריבית.

ככל שאורך חיי האגרת נמוך יותר ותשלומי ההחזר נעשים קרוב יותר לתקופת ההנפקה – לדוגמא: החזר קרן + ריבית, לעומת החזר ריבית בלבד וקרן בסוף התקופה, מח"מ האגרת מתקצר וכך גם החשיפה לסיכונים הנובעים משינויי הריבית.

בנוסף יש להתחשב בסוג הריבית – מדדית, שיקלית (לא צמודה) או מטחיית אשר לכל אחת מהן מרכיבי חשיפה שונים כגון שיעור שע"ח לגבי ריבית מטחיית, או שיעור האינפלציה לגבי הריבית המדדית.

דוגמא נוספת היא שינוי בשווי הנכסים הנובע משינוי באחד או יותר מבסיסי ההצמדה השונים בהם משקיעים מסלולי הקופה את נכסיהם והסיכון שבסיס הצמדה אחד או יותר ישאר חשוף לעומת בסיסי ההצמדה האחרים כתוצאה מהתרחשויות מקרו כלכליות. לדוגמא, במקרה של עליית ריבית בתוספת אינפלציה נמוכה ישנה חשיפה של המגזר הצמוד לשחיקה בערך הנכסים וההפך, ואילו עלייה בשע"ח של הדולר תגרום לעלייה במגזר הצמוד מט"ח ובעקיפין גם הצמוד.

להלן פירוט באשר למספר חשיפות של נכסי מסלולי הקופה בהקשר האמור לעיל

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

1. סיכון מדד וסיכון מטבע:

(א) מסלול לבני 50 ומטה:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			

1,328,000	265,919	325,177	736,904
74,234	(83,364)	242,469	(84,871)

סך נכסי הקופה
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא

(ב) מסלול לבני 50 עד 60:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			

9,888,122	1,997,193	2,849,720	5,041,209
87,551	(661,599)	1,460,741	(711,591)

סך נכסי הקופה
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא

(ג) מסלול לבני 60 ומעלה:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			

4,858,296	1,100,367	1,879,104	1,878,825
(514,587)	(394,383)	251,977	(372,181)

סך נכסי הקופה
חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

1. סיכון מדד וסיכון מטבע (המשך):

ד) מסלול כספית:

ליום 31 בדצמבר 2016	
סך הכל	לא צמוד
אלפי ש"ח	
48,010	48,010

סך נכסי הקופה

ה) מסלול אג"ח ממשלות:

ליום 31 בדצמבר 2015		
סך הכל	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ₪		
106,935	48,239	58,696

סך נכסי הקופה

ו) מסלול אג"ח ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך הכל	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	בהצמדה במטבע חוץ או בהצמדה אליו	לא צמוד
אלפי ש"ח			
368,693	163,787	69,692	135,214
(89,533)	-	(22,563)	(66,970)

סך נכסי הקופה

חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

ז) מסלול מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך הכל	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	בהצמדה במטבע חוץ או בהצמדה אליו	לא צמוד
אלפי ש"ח			
322,249	-	40,482	281,767
115,775	121,969	(7,683)	1,489

סך נכסי הקופה

חשיפה לנכסי בסיס באמצעות מכשירים נגזרים במונחי דלתא

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

1. סיכון מדד וסיכון מטבע (המשך):

ח) מסלול אג"ח עד 15% מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סך הכל	במטבע חוץ או בהצמדה אליו	בהצמדה למדד המחירים לצרכן	לא צמוד
אלפי ש"ח			
245,422	35,535	95,731	114,156
(35,224)	(7,179)	8,606	(36,651)

סך נכסי הקופה

חשיפה לנכסי בסיס באמצעות
מכשירים נגזרים במונחי דלתא

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

2. סיכון ריבית:

להלן ניתוח רגישות ביחס להשפעת השינוי בשיעור הריבית על תשואת הקופה (באחוזים)^{א+ב}:

מסלול לבני 50 ומטה		מסלול לבני 50 עד 60		מסלול לבני 60 ומעלה		מסלול אג"ח ממשלות		מסלול אג"ח ללא מניות		מסלול אג"ח עד 15% מניות	
ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א)		ניתוח רגישות לשינוי בשיעור הריבית (א)	
(ב)		(ב)		(ב)		(ב)		(ב)		(ב)	
-1%		+1%		-1%		+1%		-1%		+1%	
4.62	(4.62)	4.52	(4.55)	4.57	(4.57)	3.91	(3.91)	4.33	(4.33)	3.91	(3.91)

תשואת תיק
ההשקעות

(א) ניתוח הרגישות ביחס לשינוי בריבית הינו גם ביחס למכשירים בריבית קבועה וגם ביחס למכשירים בריבית משתנה. ביחס למכשירים בריבית קבועה, החשיפה הינה ביחס לערך הפנקסני של המכשיר וביחס למכשירים בריבית משתנה, החשיפה הינה ביחס לתזרים המזומנים מהמכשיר הפיננסי. לצורך חישוב ניתוח הרגישות נלקח בחשבון שינוי בריבית מתחילת השנה גם לגבי נכסים שנרכשו במהלך השנה.

(ב) ניתוח הרגישות כולל רק את הסעיפים שערכם יושפע באופן ישיר כתוצאה משינוי בשיעור הריבית.

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

3. פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות במכשירים הוניים (מניות בלבד):

(א) מסלול לבני 50 ומטה:

ליום 31 בדצמבר 2016						
נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ	נסחרות במדד ת"א 100	
אלפי ש"ח						
-	-	-	85,429	33.9%	85,429	ענף משק
-	-	-	4,479	1.8%	4,479	בנקים
259	1,869	6,307	8,435	3.3%	-	ביטוח
2,512	3,516	8,558	18,786	7.5%	4,200	ביומד
5,857	544	12,581	104,496	41.4%	85,514	מסחר ושרותים
-	-	-	11,362	4.5%	11,362	נדל"ן ובינוי
-	-	-	13,105	5.2%	13,105	תעשיה
-	-	-	5,952	2.4%	5,952	השקעה ואחזקות
-	-	-	-	-	-	נפט וגז
<u>8,628</u>	<u>5,929</u>	<u>27,446</u>	<u>252,044</u>	<u>100</u>	<u>210,041</u>	סך הכל

(ב) מסלול לבני 50 עד 60:

ליום 31 בדצמבר 2016						
נסחרות במדד מניות היתר	לא סחיר	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ	נסחרות במדד ת"א 100	
אלפי ש"ח						
-	-	-	522,068	32.4%	522,068	ענף משק
-	-	-	28,246	1.8%	28,246	בנקים
2,852	26,270	37,960	67,082	4.2%	-	ביטוח
0	5,038	-	5,038	0.3%	-	ביומד
20,765	24,534	53,189	124,208	7.7%	25,720	טכנולוגיה
46,031	7,685	93,778	673,060	41.8%	525,566	מסחר ושרותים
-	-	-	71,172	4.4%	71,172	נדל"ן ובינוי
-	-	-	-	-	-	תעשיה
-	-	-	81,583	5.1%	81,583	השקעה
-	-	-	36,899	2.3%	36,899	ואחזקות
-	-	-	-	-	-	נפט וגז
<u>69,648</u>	<u>63,527</u>	<u>184,927</u>	<u>1,609,356</u>	<u>100</u>	<u>1,291,254</u>	סך הכל

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

ג) מסלול לבני 60 ומעלה:

ליום 31 בדצמבר 2016

מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	לא סחיר אלפי ש"ח	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100	
31.2%	92,474	-	-	-	92,474	ענף משק
1.7%	5,051	-	-	-	5,051	בנקים
2.7%	8,385	8,385	-	-	-	ביטוח
5.0%	14,683	9,187	-	1,094	4,402	ביומד
48.2%	142,818	36,603	918	5,176	100,121	מסחר ושרותים
4.2%	12,374	-	-	-	12,374	נדל"ן ובינוי
4.8%	14,333	-	-	-	14,333	תעשיה
2.2%	6,480	-	-	-	6,480	השקעה ואחזקות
						נפט וגז
100	296,598	54,175	918	6,270	235,235	סך הכל

ד) מסלול אג"ח ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016

מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	
			ענף משק
100.0%	2,110	2,110	נדל"ן ובינוי
100	2,110	2,110	סך הכל

ה) מסלול מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016

מסה"כ %	סך הכל	בחו"ל	נסחרות במדד מניות היתר	נסחרות במדד ת"א 100	
34.9%	43,469	-	-	43,469	ענף משק
1.9%	2,361	-	-	2,361	בנקים
2.4%	3,032	2,835	197	-	ביטוח
7.4%	9,214	4,219	2,866	2,129	ביומד
41.0%	51,083	3,048	3,494	44,541	מסחר ושרותים
4.6%	5,785	-	-	5,785	נדל"ן ובינוי
5.4%	6,690	-	-	6,690	תעשיה
2.4%	3,049	-	-	3,049	השקעה ואחזקות
					נפט וגז
100	124,683	10,102	6,557	108,024	סך הכל

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ג. סיכוני שוק (המשך):

ו) מסלול אג"ח עד 15% מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016				ענף משק
נסחרות במדד ת"א 100	בחו"ל	סך הכל	% מסה"כ	
אלפי ש"ח				
3,930	-	3,930	38.0%	בנקים
152	-	152	1.4%	ביטוח
-	280	280	2.7%	ביומד
185	435	620	6.0%	מסחר ושרותים
3,853	-	3,853	37.3%	נדל"ן ובינוי
571	-	571	5.5%	תעשיה
636	-	636	6.2%	השקעה ואחזקות
298	-	298	2.9%	נפט וגז
9,625	715	10,340	100	סך הכל

ד. סיכוני אשראי:

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם:

א) מסלול לבני 50 ומטה:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סחירים	שאינם סחירים	סה"כ	
אלפי ש"ח			
648,739	104,591	753,330	בארץ
106,023	18,805	124,828	בחו"ל
754,762	123,396	878,158	סך הכל נכסי חוב

ב) מסלול לבני 50 עד 60:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סחירים	שאינם סחירים	סה"כ	
אלפי ש"ח			
4,817,184	1,031,651	5,848,835	בארץ
802,522	147,089	949,611	בחו"ל
5,619,706	1,178,740	6,798,446	סך הכל נכסי חוב

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

ד. סיכוני אשראי (המשך):

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם (המשך):

ג) מסלול לבני 60 ומעלה:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	
3,298,566	836,902	2,461,664	בארץ
695,275	101,645	593,630	בחו"ל
<u>3,993,841</u>	<u>938,547</u>	<u>3,055,294</u>	סך הכל נכסי חוב

ד) מסלול כספי

ליום 31 בדצמבר 2016			
סה"כ	סחירים	אלפי ש"ח	
44,101	44,101		בארץ

ה) מסלול אג"ח ממשלות:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סה"כ	סחירים	אלפי ש"ח	
103,931	103,931		בארץ

ו) מסלול אג"ח ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016			
סה"כ	שאינם סחירים אלפי ש"ח	סחירים	
275,132	67,764	207,368	בארץ
52,927	8,382	44,545	בחו"ל
<u>328,059</u>	<u>76,146</u>	<u>251,913</u>	סך הכל נכסי חוב

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

1. חלוקת נכסי חוב על פי מיקומם (המשך):

ז) מסלול מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016	
סה"כ	סחירים
אלפי ש"ח	
153,025	153,025

בארץ

ח) מסלול אג"ח עד 15% מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016		
סה"כ	שאינם	סחירים
	סחירים	
אלפי ש"ח		
174,334	1,110	173,224
26,917	284	26,633
201,251	1,394	199,857

בארץ

בחו"ל

סך הכל נכסי חוב

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים:

א) נכסי חוב בארץ:

ליום 31 בדצמבר 2016

דירוג בינלאומי (*)

אלפי ש"ח

<u>אג"ח עד</u>		<u>אג"ח</u>		<u>אג"ח</u>		<u>לבני 50 עד</u>	<u>לבני 50</u>	<u>נכסי חוב סחירים בארץ</u>
<u>15%</u>	<u>מניות</u>	<u>ללא</u>	<u>מניות</u>	<u>ממשלות</u>	<u>כספי</u>	<u>לבני 60 ומעלה</u>	<u>60</u>	
142,350	153,025	175,306	103,931	44,101	1,981,713	4,422,915	602,677	אגרות חוב ממשלתיות
								אגרות חוב קונצרניות
								ונכסי חוב אחרים
								בדירוג:
29,746	-	23,163	-	-	362,278	274,114	31,391	AA ומעלה
1,128	-	6,770	-	-	90,914	104,253	13,161	BBB עד A
-	-	2,129	-	-	26,759	15,902	1,510	נמוך מ-BBB
<u>173,224</u>	<u>153,025</u>	<u>207,368</u>	<u>103,931</u>	<u>44,101</u>	<u>2,461,664</u>	<u>4,817,184</u>	<u>648,739</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים בארץ
נכסי חוב שאינם סחירים בארץ								
אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים בדירוג:								
853	-	39,412	-	-	418,093	547,772	47,008	AA ומעלה
257	-	3,840	-	-	31,426	58,334	5,044	BBB עד A
-	-	-	-	-	-	-	-	נמוך מ-BBB
-	-	-	-	-	-	585	-	לא מדורג
-	-	-	-	-	89,764	168,001	26,535	הלוואות לעמיתים
-	-	24,512	-	-	297,619	256,959	26,004	הלוואות לאחרים
<u>1,110</u>	<u>-</u>	<u>67,764</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>836,902</u>	<u>1,031,651</u>	<u>104,591</u>	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בארץ
<u>174,334</u>	<u>153,025</u>	<u>275,132</u>	<u>103,931</u>	<u>44,101</u>	<u>3,298,566</u>	<u>5,848,835</u>	<u>753,330</u>	סך הכל נכסי חוב בארץ
-	-	-	-	44,101	89,764	168,001	26,535	מזה – נכסי חוב בדירוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

2. פירוט נכסי חוב בחלוקה לדירוגים (המשך):

ב) נכסי חוב בחו"ל:

ליום 31 בדצמבר 2016					
דירוג בינלאומי (*)					
אלפי ש"ח					
אג"ח עד 15% מניות	אג"ח ללא מניות	לבני 60 ומעלה	לבני 50 עד 60	לבני 50 ומטה	נכסי חוב סחירים בחו"ל
					אגרות חוב קונצרניות ונכסי חוב אחרים בדירוג:
7,523	11,791	155,951	208,148	27,786	AA ומעלה
15,904	27,033	357,330	468,617	61,915	BBB
3,206	5,044	66,977	89,660	11,885	נמוך מ-BBB
-	677	13,372	36,097	4,437	לא מדורג
<u>26,633</u>	<u>44,545</u>	<u>593,630</u>	<u>802,522</u>	<u>106,023</u>	סך הכל נכסי חוב סחירים בחו"ל
					נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
					אגרות חוב קונצרניות ופיקדונות בבנקים בדירוג:
-	-	-	-	3,572	לא מדורג
-	8,382	101,645	147,089	15,233	אחר
<u>284</u>	<u>8,382</u>	<u>101,645</u>	<u>147,089</u>	<u>18,805</u>	סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים בחו"ל
<u>26,917</u>	<u>52,927</u>	<u>695,275</u>	<u>949,611</u>	<u>124,828</u>	סך הכל נכסי חוב בחו"ל
284	1,230	16,024	28,732	3,549	מזה – נכסי חוב בדירוג פנימי

(*) כל דירוג כולל בתוכו את כל הטווחים, לדוגמא: דירוג A כולל A- ועד A+.

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

3) שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן:

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע לרוב באמצעות הוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיערי ההוון מתבססים על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אג"ח קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לני"ע בת"א. שיעורי הריבית ששימשו להוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוטי מחירים ושערי ריבית להוון הנכסים השונים. להלן ריבית ממוצעת משוקללת בגין כל אחת מקבוצות הדירוג.

ליום 31 בדצמבר 2016 באחוזים					נכסי חוב שאינם סחירים לפי דירוג:
אג"ח עד 15% מניות	אג"ח ללא מניות	לבני 60 ומעלה	לבני 50 עד 60	לבני 50 ומטה	
2.81	12.78	15.79	16.15	21.59	AA ומעלה
4.74	2.83	2.84	11.48	3.81	A
0.09	2.03	2.05	1.92	1.88	BBB
-	4.52	4.40	4.89	4.28	לא מדורג

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים:

א) מסלול לבני 50 ומטה:

ליום 31 בדצמבר 2016		
%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	
7.12%	62,504	בנקים
1.05%	9,246	ביומד
12.65%	111,143	מסחר ושרותים
5.34%	46,850	נדל"ן ובינוי
2.21%	19,367	תעשיה
2.62%	23,000	השקעה ואחזקות
0.38%	3,371	נפט וגז
68.63%	602,677	אג"ח ממשלתי
100.00	878,158	סך הכל השקעה בנכסי חוב

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאנים סחירים

(המשך):

ב) מסלול לבני 50 עד 60:

ליום 31 בדצמבר 2016		
סכום	%	
אלפי ש"ח	מסה"כ	
501,097	7.37%	בנקים
122	0.00%	ביטוח
69,799	1.03%	ביומד
985,996	14.50%	מסחר ושרותים
411,677	6.06%	נדל"ן ובינוי
167,117	2.46%	תעשיה
193,852	2.85%	השקעה ואחזקות
45,871	0.67%	נפט וגז
4,422,915	65.06%	אג"ח ממשלתי
6,798,446	100.00	סך הכל השקעה בנכסי חוב

ג) מסלול לבני 60 ומעלה:

ליום 31 בדצמבר 2016		
סכום	%	
אלפי ש"ח	מסה"כ	
523,354	13.10%	בנקים
51,804	1.30%	ביומד
703,384	17.61%	מסחר ושרותים
333,406	8.35%	נדל"ן ובינוי
158,845	3.98%	תעשיה
192,104	4.81%	השקעה ואחזקות
46,310	1.16%	נפט וגז
2,920	0.07%	אחר
1,981,714	49.62%	אג"ח ממשלתי
3,993,841	100.00	סך הכל השקעה בנכסי חוב

ד) מסלול כספית:

ליום 31 בדצמבר 2016		
סכום	%	
אלפי ש"ח	מסה"כ	
44,101	100.00	אג"ח ממשלתי
44,101	100.00	סך הכל השקעה בנכסי חוב

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ד. סיכוני אשראי (המשך):

4) פירוט החשיפה לענפי משק עבור השקעות בנכסי חוב סחירים ושאינם סחירים

(המשך):

ה) מסלול אג"ח ממשלות:

ליום 31 בדצמבר 2016		
%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	
100.00	103,931	אג"ח ממשלתי
100.00	103,931	סך הכל השקעה בנכסי חוב

ו) מסלול אג"ח ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016		
%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	
10.55%	34,622	בנקים
1.19%	3,905	ביומד
16.80%	55,114	מסחר ושרותים
7.54%	24,730	נדל"ן ובינוי
3.91%	12,825	תעשיה
5.13%	16,837	השקעה ואחזקות
1.36%	4,453	נפט וגז
0.08%	267	אחר
53.44%	175,306	אג"ח ממשלתי
100.00	328,059	סך הכל השקעה בנכסי חוב

ז) מסלול מניות

ליום 31 בדצמבר 2016		
%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	
100.00	153,025	אג"ח ממשלתי
100.00	153,025	סך הכל השקעה בנכסי חוב

ח) מסלול אג"ח עד 15% מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016		
%	סכום	
מסה"כ	אלפי ש"ח	
21.0%	42,170	בנקים
1.3%	2,466	ביומד
4.0%	8,099	מסחר ושרותים
1.0%	2,013	נדל"ן ובינוי
1.5%	3,101	תעשיה
0.5%	1,053	השקעה ואחזקות
70.7%	142,349	אג"ח ממשלתי
100.00	201,251	סך הכל השקעה בנכסי חוב

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים

מסלול לבני 50 ומטה:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

סה"כ	אחר	נדל"ן להשקעה	תעודות סל	קרנות נאמנות	מניות	אג"ח קונצרני	אג"ח ממשלתי	
916,480	(9,111)	766	-	4,070	223,130	94,948	602,677	ישראל
271,176	199,138	-	24,143	-	1,448	46,447	-	ארה"ב
140,344	36,442	3,278	1,611	13,016	27,466	58,531	-	אחר
1,328,000	226,469	4,044	25,754	17,086	252,044	199,926	602,677	

מסלול לבני 50 עד 60:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

סה"כ	אחר	נדל"ן להשקעה	תעודות סל	קרנות נאמנות	מניות	אג"ח קונצרני	אג"ח ממשלתי	
6,573,053	(204,620)	7,587	-	6,646	1,395,633	944,892	4,422,915	ישראל
1,939,275	1,410,207	-	144,541	-	9,944	374,583	-	ארה"ב
1,375,794	633,805	32,660	-	95,018	203,779	410,532	-	אחר
9,888,122	1,839,392	40,247	144,541	101,664	1,609,356	1,730,007	4,422,915	

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ה. סיכונים גיאוגרפיים (המשך):

מסלול לבני 60 ומעלה:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

סה"כ	אחר	נדל"ן להשקעה	תעודות סל	קרנות נאמנות	מניות	אג"ח קונצרני	אג"ח ממשלתי	
2,898,331	(195,010)	8,441	-	1,185	242,874	859,128	1,981,713	ישראל
951,482	655,184	-	25,624	-	2,214	268,460	-	ארהב
1,008,483	564,047	25,737	624	44,031	51,510	322,534	-	אחר
4,858,296	1,024,221	34,178	26,248	45,216	296,598	1,450,122	1,981,713	

מסלול כספי:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

סה"כ	אחר	אג"ח ממשלתי	
48,010	3,909	44,101	ישראל

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):
ה. סיכונים גיאוגרפיים (המשך):

מסלול אג"ח ממשלות:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

אג"ח ממשלתי	אחר	סה"כ
103,931	3,004	106,935
ישראל		

מסלול אג"ח ללא מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	נדל"ן להשקעה	אחר	סה"כ
175,307	70,095	-	-	694	(11,375)	234,721
-	20,495	-	-	-	6,526	27,021
-	1,142	-	-	1,910	(17,097)	(14,045)
-	22,360	2,110	2,278	(264)	94,512	120,996
175,307	114,092	2,110	2,278	2,340	72,566	368,693
ישראל						
ארהב						
גרמנה						
אחר						

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):
ו. סיכונים גיאוגרפיים (המשך):

מסלול מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

אג"ח ממשלתי	מניות	קרנות נאמנות	תעודות סל	אחר	סה"כ	
153,025	114,786	-	-	17,294	285,105	ישראל
-	-	-	12,563	69,574	82,137	ארהב
-	-	-	664	32,200	32,864	גרמנה
-	9,897	4,364	679	(92,797)	(77,857)	אחר
153,025	124,683	4,364	13,906	26,271	322,249	

מסלול אג"ח עד 15% מניות:

ליום 31 בדצמבר 2016 - באלפי ש"ח

אג"ח ממשלתי	אג"ח קונצרני	מניות	קרנות נאמנות	תעודות סל	אחר	סה"כ	
142,350	32,053	9,642	714	-	(8,308)	176,451	ישראל
-	9,863	-	-	2,963	5,531	18,357	ארהב
-	729	-	-	1,026	(8,287)	(6,532)	גרמנה
-	15,972	698	3,481	957	36,038	57,146	אחר
142,350	58,617	10,340	4,195	4,946	24,974	245,422	

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

5. ניהול סיכונים (המשך):

ו. סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים:

סיכונים תפעוליים הם סיכונים הנובעים מנזקים היכולים להיגרם לעמיתי הקופה עקב כוח עליון, טעויות בתום לב בתפעול השוטף של הקופה או עקב נזקים שנגרמו בזדון או בעקבות רשלנות ע"י צדדים הקשורים במישרין או בעקיפין לתפעול הקופה או לניהולה. דוגמא לנזקים היכולים להיגרם ע"י כוח עליון היא נזק למערכות המחשב עקב אסון טבע. טעות בתום לב יכולה להיגרם, למשל, עקב טעות בחישובים השונים בקופה או בשערוך נכסים המביא לחלוקת רווח שגוי ואילו טעות בזדון יכולה להיות, לדוגמא, מעילה בכספי הקופה ע"י גורם כלשהו. סיכון תפעולי גורר סיכון משפטי שמשמעותו עלולה להיות חבות כספית או אחרת עקב התממשות הסיכון. כדי לצמצם את מידת החשיפה לסיכונים אלו מנהלת הקופה את כספיה בחשבונות נפרדים ומקיימת נהלי בקרה על חשבונות אלו (התאמת בנקים, הרשאות חתימה וכד') כמו כן, יש לקופה מערכי גיבוי לכל הנתונים השוטפים המנוהלים אצלה או אצל מנהל התפעול. בנוסף, מונה מבקר פנימי העורך ביקורת שוטפת על פעילות הקופה במהלך השנה, ומציג את ממצאיו לוועדת הביקורת והדירקטוריון.

פעילות החברה מלווה בייעוץ משפטי שוטף, הבא לידי ביטוי, בין היתר, בעריכת ההתקשרויות וההסכמים של החברה וכן סקירה של הוראות סדר התחיקתי השונות והטמעתן בחברה. הסיכונים בעיקרם קשורים בעמידה בהוראות ההסדר התחיקתי בתפעול השוטף.

כדי לצמצם את הסיכונים המשפטיים עורכת הקופה ביטוח אחריות מקצועית לכיסוי חבותה בשלמעשה או מחדל רשלני כלפי עמיתה. סיכונים משפטיים קיימים גם בפעילות ההשקעה השוטפת בעיקר בשל אי פירעון התחייבות בהתאם לנייר ערך ספציפי.

להלן טבלת סיכונים מרכזת :

מידת ההשפעה של גורם הסיכון על קופת הגמל/קרן הפנסיה				גורם הסיכון	סוג הסיכון
השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה			
X				עליה חדה בריבית בנק ישראל	סיכוני מאקרו
X				עליה חדה בתשואות השיקליות ארוכות טווח	
X				עליה חדה באינפלציה בישראל	
X				עליית ריביות בעולם	
X				משבר אשראי באירופה (PIGS)	
X				הורדת דירוג ישראל	
X				שינויים חדים במחירי נפט ו/או סחורות בעולם	
X				עליית מירווחי אשראי למדינות	
	X			בועת הי-טק	
X				הורדת דירוג הבנקים	סיכונים ענפיים
X				ירדת מחירי נדל"ן	

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

6. בקרה פנימית על דיווח כספי - גילויים:

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה המנהלת בשיתוף המנכ"ל ומנהלת הכספים שלהחברה המנהלת העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל החברה המנהלת ומנהלת הכספים הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך התקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אלטשולר שחם גמל
סקירת הנהלה לשנת 2016

דוח הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי

הנהלה, בפקוח הדירקטוריון, של אלטשולר שחם גמל (להלן: "הקופה") אחראית לקביעתה וקיומה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי. מערכת הבקרה הפנימית של הקופה תוכננה כדי לספק מידה סבירה של ביטחון לדירקטוריון ולנהלה של החברה המנהלת לגבי הכנה והצגה נאותה של דוחות כספיים המפורסמים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל והוראות הממונה על שוק ההון. ללא תלות בטיב רמת התכנון שלהן, לכל מערכות הבקרה הפנימית יש מגבלות מובנות. לפיכך גם אם נקבע כי מערכות אלו הינן אפקטיביות הן יכולות לספק מידה סבירה של בטחון בלבד בהתייחס לעריכה ולהצגה של דוח כספי.

הנהלה בפקוח הדירקטוריון מקיימת מערכת בקרות מקיפה המיועדת להבטיח כי עסקאות מבוצעות בהתאם להרשאות הנהלה, הנכסים מוגנים, והרישומים החשבונאיים מהימנים. בנוסף, הנהלה בפקוח הדירקטוריון נוקטת צעדים כדי להבטיח שערוצי המידע והתקשורת אפקטיביים ומנטרים (monitor) ביצוע, לרבות ביצוע נהלי בקרה פנימית.

הנהלת החברה המנהלת בפקוח הדירקטוריון העריכה את אפקטיביות הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במודל הבקרה הפנימית של "ה-COSO) Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission". בהתבסס על הערכה זו, הנהלה מאמינה (believes) כי ליום 31 בדצמבר 2015, הבקרה הפנימית של הקופה על דיווח כספי הינה אפקטיבית.

_____ (חתימה)	יו"ר הדירקטוריון: רן שחם
_____ (חתימה)	מנכ"ל : יאיר לוינשטיין
	משנה למנכ"ל, מנהלת
_____ (חתימה)	כספים ומטה : שרון גרשביין

תאריך אישור הדוח: 29 במרס 2017

דוח רואה החשבון המבקרים

לעמיתים של אלטשולר שם גמל - בקרה פנימית על דיווח כספי

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של אלטשולר שם גמל (להלן "הקופה") ליום 31 בדצמבר 2015, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (להלן "COSO"). הדירקטוריון והנהלה של אלטשולר שם גמל ופנסיה בע"מ (להלן "החברה המנהלת") אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ולהערכתם את האפקטיביות של בקרה פנימית על דיווח כספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף. אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של הקופה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי חשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאיתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנוצצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון. בקרה פנימית על דיווח כספי של קופת גמל כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות וההעברות של נכסי הקופה (לרבות הוצאתם מרשותה); (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בקופות גמל ולהוראות הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, ושקבלת כספים והוצאת כספים של הקופה נעשים רק בהתאם להוראות הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת; ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאה מרשות) בלתי מורשים של נכסי הקופה, שיכולה להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה לבלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

לדעתנו, החברה המנהלת קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי של הקופה ליום 31 בדצמבר 2016, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO.

ביקרנו גם בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של הקופה לימים 31 בדצמבר 2016 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך והדוח שלנו מיום 29 במרץ 2017 כלל חוות דעת בלתי מסויגת על אותם דוחות כספיים.

זיו האפט
רואי חשבון

תל אביב
29 במרץ, 2017

אני, יאיר לוינשטיין, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם גמל (להלן : הקופה) לשנת 2016 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקופה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקופה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון ;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הקופה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופה וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 במרס, 2017
תאריך

יאיר לוינשטיין-מנכ"ל

אני, שרון גרשביין, מצהירה כי :

1. סקרתי את הדוח השנתי של אלטשולר שחם גמל (להלן : הקופה) לשנת 2016 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של הקופה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקופה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של הקופה ; וכן-
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקופה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בקופה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקוחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על שוק ההון ;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הקופה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן-
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון הרביעי שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקופה וכן-
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת , בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי וכן-
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

29 במרס, 2017
תאריך

שרון גרשביין – משנה למנכ"ל,
מנהלת כספים ומטה